

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Нині бюджетування викликає підвищений інтерес з боку науковців і практиків, що зумовлено необмеженими його можливостями в управлінській сфері. В Україні вже більше десятих років вивчається зарубіжна практика впровадження та особливості функціонування бюджетування. Разом з тим українські підприємства не мають необхідного досвіду по впровадженню бюджетування, а тому використовують зарубіжні підходи без якісної адаптації до українських умов ведення бізнесу.

Особливістю бюджетування є те, що вибір системи бюджетування, бюджетних форм та процедур не є законодавчо обумовленим, проводиться індивідуально для кожного підприємства з урахуванням специфіки її діяльності, організаційної, фінансової структури, цілей і завдань системи бюджетування, повноти її функціональності, ступеня автоматизації існуючих процесів та обсягів фінансування, що виділяється на впровадження цієї системи[2].

Дослідження з питань бюджетування у фінансовій діяльності знайшли відображення у працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як: А.М. Кармінський, В.В. Ковальов, С.В. Онищенко, Г.О. Партин, Т.В. Теплов, О.О. Терещенко та Ю. Брігхема, К. Друрі, І. Мейтленда, Дж. Шима та інших. Узагальнення літературних джерел дозволяють запропонувати комплексне трактування терміну «бюджетування»: бюджетування – це управлінська технологія, яка передбачає формування бюджетів для обраних об'єктів та їх

використання з метою забезпечення оптимальної структури та співвідношення доходів та витрат, надходжень та видатків, активів та пасивів організації чи її ланок для досягнення встановлених цілей з урахуванням впливу середовища функціонування[1].

Бюджетування сьогодні стає найважливішою конкурентною перевагою українського підприємства. Впровадження бюджетування на підприємствах визначається такими основними факторами: необхідністю пошуку внутрішніх резервів зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції, обґрунтуванням оптимальних рівнів витрачання фінансових ресурсів, оптимізацією податкових платежів та удосконаленням системи управління підприємства; загостренням конкурентної боротьби між підприємствами та, як наслідок, отриманням конкурентних переваг за рахунок удосконалення системи управління підприємством на базі впровадження бюджетування; органічною інтеграцією сучасних управлінських та інформаційних технологій, що вдається досягнути завдяки бюджетуванню; необхідністю у підвищенні інвестиційної привабливості організації, оскільки іноземні інвестори віддають перевагу вкладанню власних коштів у підприємства з високим рівнем розвитку менеджменту[3].

Важливе значення має наукова методологія бюджетного планування. Метод бюджетного планування - один із способів розробки бюджетних планів. За способом розрахунку планових бюджетних показників виділяють нормативний, розрахунково-аналітичний, оптимізаційно-варіантний, економіко-математичне моделювання.

Список літератури:

1. Маргасова В.Г., Патук Т.В. Бюджетування в системі фінансового управління підприємством
2. Фисуненко П.А., Кобец В.В. Бюджетування як інструмент управлінського планування діяльності підприємства
3. Хруцкий В.Е., Сизова Т.В., Гамаюнов В.В. Внутрифирменное бюджетирование: Настольная книга по постановке финансового планирования. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 400 с.